I. megoldás. *a)* Az E, F, G pontok szerkesztésekor keletkező merőleges szárú szögek, ill. a szögfelezés révén következik – amennyiben megmutatjuk, hogy a fellépő szögek hegyesszögek –, hogy

$$EGF\sphericalangle = DAF\sphericalangle = FAC\sphericalangle = GFE\sphericalangle,$$

s így az EFG háromszög egyenlő szárú.

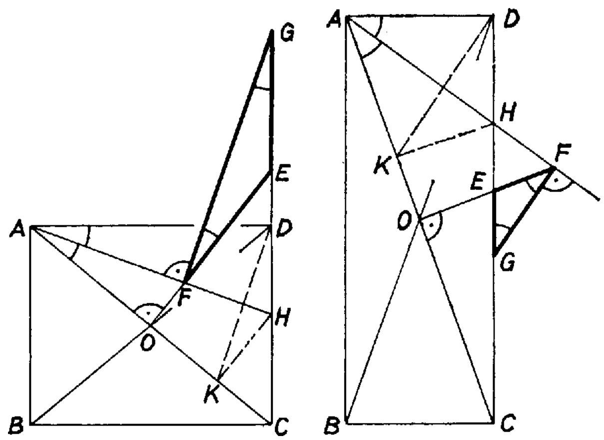

A négy szög közül a középső kettő hegyesszög fele, s így hegyesszög. A másik kettő hegyesszög voltához azt mutatjuk meg, hogy FEG tompaszög, éspedig az OCE derékszögű háromszög OEC hegyesszögének kiegészítő szöge. Jelöljük AF és CD metszéspontját H-val. Ha F az ACD háromszögben van, akkor OFH és CHF tompaszög, mert mindkettő hegyesszög mellékszöge, így E a CH egyenes H-n túli és OF-nek az F-en túli meghosszabbításán van. Ugyancsak CHF tompaszög volta miatt, és mert GF merőleges AH-ra, G is a CH H-n túli meghosszabbításán van. Mivel $GFH\sphericalangle = 90°$, és $EFH\sphericalangle$, mint $AFO\sphericalangle$ csúcsszöge, hegyesszög, így FE a GFH derékszögű szögtartományban halad, tehát a C, H, E, G pontok ebben a sorrendben következnek, $FEG\sphericalangle$ tehát az $FEC\sphericalangle$ mellékszöge.

Ha F az ACD háromszögön kívül, tehát AH-nak a H-n túli meghosszabbításán van, akkor az ACH háromszög AC oldalszakaszát és az AH oldal meghosszabbítását metsző OF egyenes metszi a CH oldalszakaszt. Másrészt $CHF\sphericalangle = DHA\sphericalangle$ hegyesszög, így az AF-re állított FG merőleges is a H-ból C felé menő félegyenest metszi, és mivel AFO hegyesszög, $FE(= FO)$ a derékszögű AFG szögtartományban halad. Így E most is G és H közt van, tehát FEG a CEO szög mellékszöge. Ezzel a bizonyítást befejeztük.

b) Ha F egybeesik E-vel, akkor $AF = AE = EC$, s így $DAE\sphericalangle = CAE\sphericalangle = ACE\sphericalangle$; másrészt e három szög összege $90°$, így mindegyik $30°$-os és $DAC\sphericalangle = 60°$. Ebben az esetben az $EFG\triangle$ elfajul ponttá.

Szabados Katalin (Budapest, Berzsenyi D. g. I. o. t.)

II. megoldás. *a)* Jelöljük AF és CD metszéspontját H-val, H-ból az AC-re bocsátott merőleges talppontját K-val. Ekkor DHK egyenlő szárú háromszög, mert H, mint a szögfelező pontja, egyenlő távolságra van a szög két szárától: $HD = HK$. Ekkor $ADHK$ deltoid, AH és KD átlói merőlegesek. Így $HK \parallel EF$, $KD \parallel FG$ (merőlegesek AC-re, ill. AF-re) és $DH \parallel GE$ (egy egyenesen vannak). Az $EFG\triangle$ oldalai tehát párhuzamosak a $HKD\triangle$ megfelelő oldalaival, s így a két háromszög hasonló, tehát az $EFG\triangle$ is egyenlő szárú.

b) E és F akkor és csak akkor esik egybe, ha K és O egybeesik. Ekkor KD a BD átló fele, s így $ADHK$ deltoid volta miatt $KD = KA = AD$, tehát ADK szabályos háromszög, $DAC\sphericalangle = DAK\sphericalangle = 60°$.

Megjegyzés. A *b)* kérdés tárgyalható számítás útján is Pythagoras tétele és a szögfelezőre vonatkozó osztásarány-tétel felhasználásával.

Legyen $CD = a$, $DA = b$, $AC = c$. Az EOC és $ADC\triangle$-ek hasonlóságából $CE = c^2/2a$. Az osztás-arányból $CF = AC \cdot CD/(AD + AC) = ac/(b + c)$. Egyenlőségükből

$$c(b + c) = 2a^2 = 2c^2 - 2b^2 = (2c - 2b)(b + c),$$

így $c = 2b$, ADC egy szabályos háromszög fele, $DAC\sphericalangle = 60°$.